

Hatvanezer pengővel kevesebb házadót vetettek ki, mert egyre csökkennek a lakásbérek

(A Délmagyarország munkatársától.) A közvéleményt és a hatóságokat egyre gyakrabban foglalkoztatja a lakberek csökkenésének problémája. A legtöbb háztulajdonos, akinek házában megüresedik egy-egy lakás, tapasztalatból tudja, hogy a régi béreket nem tartja fenn és nem szívesen bár, de egyre többet enged követeléséből. Csak a város az, amely mereven tartja lakbéréit, pedig már a városi épületekben szedett lakberek és üzletbérek a legmagasabbak a városban. Mivel pedig Szegeden a város a legnagyobb haziur, a magas városi bérek miatt nem szállnak le kellő nivóra a magánlakások bérei sem. A bérek általános csökkenését a városi adó-

hivatal kimutatása illusztrálja a legkétségteljesen vonhatatlanabban. Az adóhivatal most kezdte meg a házadókiutak kézbesítését. Erre az évre 1,696.581 pengő házadót vetettek ki, mintegy hatvanezer pengővel kevesebbet, mint a múlt évben. Ennek a lakberek csökkenésében van az oka. Az adóhivatal kimutatása szerint a szabad lakások száma jelenleg 13.300, a kötött lakásoké pedig 4610. 1929-ben Szeged területén még 12.000 kötött lakás volt és 1930-ban kerekben 7000, a kötött lakások száma tehát rohamosan csökken és egészen rövid idő alatt bekövetkezik az a háztulajdonosok által most már nem is nagyon óhajtott idő, amikor a kötött lakások végleg eltűnnek.

Felekezeti béke

Mélyen tisztelt Szerkesztő Ur!

B. lapjának február 11-i számában örömmel olvastam a »Felekezeti béke« című vezércikk élvezetes és szellemes fejtegetéseit.

Az öröm azonban csak addig tartott, amíg könyörtelen ridegen nem meredezett felém ama szomorú tény, hogy a felekezeti béke megvan zavarva.

Miért van megzavarva, feldulva a felekezeti béke? Talán szentségtelen kezekkel illették egymás vallásának alapjait? Talán a hitviták mérgezett mértéken túl? Talán egyes vallások belső értékének összehasonlítására volt a civódás oka?

Egyik sem! A felekezeti béke megvan zavarva, mert az egyes felekezetek biztokállománya nem arányos, nem igazságos. Ez magyarul annyit jelent, hogy a világi életben, tehát hivatalokban, pozíciókban, hatalomban egyik felekezet hívei túlsúlyban vannak a másik felett és ezt a másik igazságtalan mellőzésnek érzi, casus bellinek tekinti.

Nem vagyok sem jós, sem próféta, csak csak egyszerű, józanészű polgárember, de megjövendölöm, hogy ez a harc nem fog elűlni, a felekezeti béke nem fog helyreállni.

Egy-egy sikeres csata után, amelyben a pozíció egyik, vagy másik ölébe hull, a győztes felekezet mindig meg lesz elégedve; a vesztes érzi a mellőzést, harcot kezd az elvesztett sánc visszahódításáért, sőt a harc heve újabb hódításra ingerli.

E harc tehát örök! E téren megbékélés nincs! Hiábavaló a barátkozás a fehér asztalnál, ez nem békét, csak fegyverszünetet jelent a legközelebbi ütközetig.

Az embereket Isten teremti, az Ő bölcsesége adja a tehetséget, képességet, rátermettséget utavalóul az életre. Hogy ki milyen vallásban születik, az véletlen műve. Ha tehát hazánk felekezeti békéje attól függ, hogy egy-egy hatalmi helyet ilyen vagy olyan vallású ember töltse be, ha egy közület valóságos, vagy tiszteltbeli dignitáriusainak kiválasztásánál az a döntő, mily felekezetű a lakosság többsége, ez a közre is sikerrel csak akkor valósítható meg, ha a Mindenható minden felekezetből egyformán, vagy legalább arányosan teremt rátermett embereket, akik nemcsak beülnek a hivatalba, de be is töltik.

Addig a felekezeti elv, az ugynevezett felekezeti birtokállomány fogalma, a közéletnek bomlasztó bacillusa marad, amely csak a felekezetek harcát, a közérdek kárát fogja okozni, anélkül, hogy fény és dicsőség hárulna arra

a felekezetre, amelynek hívét bár tehetség és arravalóság nélkül, sikerül egy hivatalba való lási zászló alatt beharcolni.

Nagy tévedés tehát addig békeparákat üriteni a felekezeti megbékélésre, amíg a harc okát el nem távolítják, ki nem irtják, hogy magva se maradjon.

Vissza kell térni Kossuth Lajos, Szemere Bertalan, báró Eötvös József, Irányi Dániel és követőiknek magasztos elveihez, vissza a szabadelvűséghez — különösen vallási téren és nem szabad ernyedni annak hangoztatásában, hogy a vallás mindenkinek magánügye és valamely felekezethez tartozás nem lehet gát, vagy fék az állampolgári jogok gyakorlásánál, de nem lehet motorikus erő sem, amely egy vagy más hivatalba, pozícióba repít.

Nics származásabb és rombolóbban ható látvány, mint amikor vallási alapon ül egy oda nem való tehetségtelen ember valamely közéleti pozícióban. Az ügyek sikeres intézésével megbirkózni nem tud, munkája származásos vergődés, minden pillanatban összeroppanni látszik a nem neki való teher alatt; amíg azután a nyilvánosság bírálata alá veszi a középseren alul mozgó tevékenységet, ő az első, aki felölti a vallás, a felekezet köpenyét, kibontja a zászlót és »veszélyben vallásunk« jelige alatt vezeti hadba a kiálló tozni mindig kész pártfogókat. Így lesz azután a vallás védőpajzs, amely mögött a tehetség-telenség, alkalmatlanság, rá nem termettség biztonságosan meghúzódhatik.

Bizonyára igen sokan vannak, akik belátnak a kártyákba, akik felismerik az átlátszó játékot, de a szent felekezeti birtokállomány védelmében rosszul értelmezett felekezeti szolidaritásból inkább félreállanak, semhogy abba a látszatba keveredjenek, mintha vallásuk ártalmára cselekednének.

Azért ne keljenek fel a békeasztaltól, járjon körbe a pohár, hangozzék a szó, mert a legközelebbi harcig is jól esik együtt látni a különböző felekezetek vezéreit, hadd higgye a nép, az istenadta nép, hogy itt valóságos békéről van szó, nem pedig fegyverszünetről. Az idegek időleges pihentetése is megnyugtató.

A poharak között némely ember el-elgondolkodik. Ha volt a békelakoma résztvevői között ilyen elmélázásra hajló, vajjon nem jutott-e eszébe, hogy miért éppen csak a katolikusoknak kell békülniök a protestánsokkal és megfordítva? A többi felekezet kívülmarad a szolidaritáson? Vagy azokkal nem áll a harc? Vagy talán a hatalom és többség elve feleslegessé teszi a kisebbség vágvainak, óhajainak, jogainak a meghallgatását?

Még élénken emlékszem a trianoni bekediktátum külső körülményeire. Büszkén ülték körül a béke zöld asztalát a győztesek, katolikusok és protestánsok vegyesen és a győzelem, a hatalom és a többség jogaira hivatkozva szabták meg a birtokállományt, ellentmondást

nem fürve. És mi legyőzött katolikusok, protestánsok, minden más felekezettel együtt fogcsigorgatva kényszerültünk tűrni és elfogadni az ugynevezett béke feltételeit.

Ha a többség és hatalom ez a példája indította a katolikus és protestáns vezéreket arra, hogy a felekezeti békétárgyalásokról más bevett vallásfelekezetek vezetőit kirekesszék, úgy legyen szabad figyelmeztetnem arra, hogy az »Alliance Israelite Universelle«-nek még oly válságos körülmények között is sikerült felvételni a békeokmányba a kisebbségek védelméről szóló szakaszokat, amelyek alapján a magyar kormány beleszólhat az utódállamok magyarságának ügyébe.

Ezzel nem kérkedni kívánok, csak azt illusztrálni, hogy nincs az a többség és hatalom, amelynek alkalmas pillanatban egy ellenyésző kisebbség nagy szolgálatot tenni nem tudna.

Egyébként helyesen történt, hogy az én egyházam nem hívták a békelakomára. Ünneprontó lettem volna.

Nem állhattam volna meg, hogy ne hangoztassam mindig vallott elveimet. Az állam és a társadalom szempontjából veszélyesnek tartom a köz mezejét, mely minden becsületes polgárnak szabad érvényesülési tere, felekezetek között, felekezeti szempontból felparcellázni. A vallás megszentelt jelvényei közül a kereszt nem lehet bunkó, amely a velem versenyzőt leteríti, a kakas a templom tornyán nem azért van, hogy riadójelet adjon, ha egy protestánsnak vélt pozíció veszélyben forog.

Egyenlő joguak vagyunk e haza gyermekei mindannyian, egyenlő kötelességek is terhelnek, bármily szín alatt imádjuk is az Istent.

Semmiféle egyháznak azt a jogát, hogy a közéletet birtokba vegye, azon másokkal osztózzék, el nem ismerem, hatásaiban végzetesnek tartom és pedig elsősorban az egyházra, amely a viszonyok és a korszellem változtatásával elsőként sinyl meg a rossz politikát.

A vallás az emberek egyenlőségét és az egyetemes emberszeretetet kell, hogy hirdesse és tegye vérévé saját híveinek.

Saját egyházam úgy most, mint a jövőben minden előnyt el fog háritani, amelyet egyéb felekezetek az egyetemes nemzeti birtokállomány felekezetek szerinti felparcellálásából neki juttatnának, mert vallásom híveit az emancipációt és recepciót nem egyes felekezetek juttatásának, de az egyetemes magyar nemzet akarátának köszönhetik és méltán lehetnek büszkéek arra, hogy az ő egyenjogúsításukat osztatlanul, egységesen általános nemzeti érdeknek ismerték el.

Mi tehát nyugodtan várjuk a birtokállományoknak részarányosítását és teljes felosztását, azon tudatban, hogy amint a nemzet leküzdte a megcsontitottság nehéz, keserves megpróbáltatásait és önerejének tudatára ébred, helyként fogja lerázni a felekezeti keskedés jármát és diadalra juttatja az egyenlő jog és szabad érvényesülés minden akadályon keresztül diadalmas nemzetboldogító elvét.

Addig is áldás, békeség!

Maradtam Szerkesztő urnak mindenkor szolgálatkész híve:

dr. Biedl Samu.

HARRY PIEL

legújabb 10 felvonásos kalandorfilmje

A rejtelmek garázs

és a kísértő műsor hétfőtől szerdáig a Korzó Moziiban

Előadások kezdete 5, 7, 9, vasár- és ünnepnap 3, 5, 7, 9 órákor